

kerin ja julmin vääryys tässä ta-
pahtuu niitä lapsia kohtaan, jot-
ka syntyvät maailmaan sellaisis-
sa avioliitoissa. Jos on olemas-
sa mitään oikeutta, joka on kal-
lis ja pyhä, niin se on lapsen
oikeus syntyä maailmaan toivot-
tuna ja rakastettuna. Jos on ole-
massa rikos, jota ei koskaan voi-
da sovittaa, niin se on lapsien
siittäminen maailmaan halutto-
masti ja hyljittyinä ja kuitenkin
on maailma täynnä sellaisia lap-
sia. Ne katselevat meitä synkin

katsein vankiloiden rautaristik-
kojen takaa, ja hullujen huo-
neista ja heikkomielisten hoito-
loista ja ilkuvat meille alennuk-
sensa syvyydestä.

Jos emme löytäisi mitään muu-
ta syytöstä tätä yhteiskuntajär-
jestelmää vastaan kuin sen, että
se pakoittaa naiset äideiksi vas-
ten tahtoaan lapsille, joita he ei-
vät voi rakastaa, niin se syytös
olisi kylliksi tuomitsemaan tä-
män järjestelmän ainaiseksi.

Jatketaan.

Pikakuvia New Yorkista

VII.

Naisten yöoikeudessa.

Kuudennen avenuen ja länti-
sen kymmenennen kadun kul-
massa, alaisessa osassa New
Yorkin "Tenderloinia" (huvi-kau-
punginosaa) kohoaa mataloitten
liikerakennusten joukossa muita
korkeammalle kolkon näköinen
tornilla varustettu rakennus, jota
voi syyllä pitää näyttämöhuonee-
na, jossa öisin kuvastuu kurjim-
massa muodosaan elämä, josta
Tenderloinen huikaisevan valais-
tut kadut ja upeat ravintolat ja
ilopaikat antavat suruttomimman
perhoiskuvan.

Kysymyksessä oleva rakennus
on Jefferson Market Court Hou-
se (Jefferson torin oikeustalo),
jossa päivisin ja öisin oikeuslai-
tos jakaa tuomioitaan iloisen kau-
pungin lainrikkokijille ja jossa öi-
sin istuu naisten yö-oikeus.

Astuessa sisään synkästä katu-
ovesta tervehtii tulijaa heti ovel-
la salapoliisin merkillä varustet-
tu ovenvartija luoden tutkivan
silmäyksen tulijaan katsoakseen
onko tämä tervetullut vieras.
Huomaa heti astuneensa "lain ja
esivallan" alueelle, jossa "laki ja
esivalta" on kaikki kaikessa ja
mitätön yksilö vain olento, joka
saa varoa, ettei hän loukkaa a-
jatuksin tai teoin pyhää lakia.

Eteisestä, jonka seinillä riip-
puu suurilla kirjaimilla painetut
ohjesäännöt vieraille ja kiellot
vetelehtimistä vastaan, johtaa o-
vi vasemmalle oikeussaliin. O-
venpuoleinen osa tätä on varus-
tettu penkeillä kuulijoita varten,
rauta-aita niiden etupuolella e-
rotttaa ne varsinaisesta "pyhä-
töstä." Aika ei vielä ole yö-oi-
keuden alkaa, senvuoksi penkeil-
lä on vasta harvoja katsojia ja

puolentusinaa virkapukuista oikeudenpalvelijaa ja salapolisia vetelehtii hiljaa keskenään puhellen "pyhätön" puolella. Koko ilmanala huoneessa tekee painostavan vaikutuksen.

Kello lyö viimein yhdeksän. Askelten ääni kuului oikealta "pyhättöön" johtavalta käytävältä, ylin oikeudenpalvelija komentaa kuuluvalla äänellä: seisokaa, ja sisään astuu mustaan tuomarinvaippaan puettu ankaran näköinen tuomari, asettuen korotetulle oikeusistuimelle. Seisomaan noussut yleisö istuu-tuu jälleen oikeudenpalvelijan käskystä ja istunto alkaa.

"Lizzie Donavan and officer Ringer", huutaa oikeudenpalvelija, "pyhätön" vasemmalla puolella olevan rautaoven vartija aukaisee oven ja sisälle siitä astuu rotevakasvuinen nuori salapoliisi taluttaen mukanaan lähes kuudenkymmenen vuotiasta, harmaapäistä, vanhuudesta ja väkijuomista vapisevaa, likasiin ryysyihin puettua naista. Molemmat asettuvat tuomarin eteen, tuomari lukee hänelle ojennetusta syytöspaperista syytöksen ja luoden tuiman katseen edessään olevaan vapisevaan "rikokselliseen", kysyy, haluaako hän tutkistelun tapahtuvan heti. Alistuneena nykyttä "rikoksellinen" päättään myöntävästi, hän käsittää jo vuosien kokemusten perusteella, ettei hän lykkäyksestä voi toivoa apua, joskin se saattoi ennen onnistua, hänen vielä ollessaan nuori ja kaunis, uralleen vasta sortunut, jota ystävät saattoivat auttaa ja jota kohtaan tuomari-kin saattoi olla lempeämpi. Ne ajat ovat nyt ohi: ystävät, jos

niitä onkin, ovat yhtä onnettomia kuin hän itsekkin ja tuomarin mielestä ei hän voi olla muuta kuin hylkiö, parantumaton "rikollinen", joka on taakkana yhteiskunnalle paljaan olemuksensa ja vastuksen vuoksi, jonka hän tuottaa sille.

Salapoliisi nousee todistajatuo-liin, tekee lyhyen valan ja kertoo, miten hän edellisenä yönä oli vanginnut mainitun naisen erään satamakaupungin kapakan takahuoneesta juopuneena nukkumasta, saatuaan käskyn keskuoimistosta mainitun kapakan puhdistamiseen.

Kääntyen syytettyyn, kulmiaan rypistäen, kysyy tuomari.

"Mitä teillä on sanomista syytökseen?"

"Ei mitään".

"Missä asutte?"

"Minulla ei ole kotia."

"Kuusi kuukautta työhuonetta. Seuraava juttu."

Kolme minuuttia koko käsittely. Oikeudenpalvelija huutaa esille seuraavan jutun ja samalla aikaa kun tuomionsa saanut talutetaan jälleen rautaovelle, astuu tästä tuomiotansa saamaan toinen yhtä kurjan onneton, samassa tilaisuudessa vangittu vanha nainen. Sama menettely, sama tuomio: kuusi kuukautta; uusi samasta "rikoksesta" syytetty naisraukka ja jälleen yhtä pikainen ja ankara tuomio. — Oikeuden pyörien on pyörittävä nopeasti, juttuja on paljon, yö lyhyt ja tuomarin on ehdittävä ajoissa mukavalle vuoteelleen tällaisesta inhottavasta seurasta.

Neljäntenä syytettynä on yhä saman salapoliisin samasta rikoksesta, kodittomuudesta van-

gitsema yhtä kurjassa tilassa oleva nainen, mutta nyt tapahtuu oikeudenmenossa hiukan vaihtelua. Kapakoitsija, jonka kapakasta naiset oli vangittu, oli palkanut lakimiehen vangittuja naisia puolustamaan, ehkä puolustaakseen luolansa mainetta, ja nyt saapuu lakimies paikalle neljättä tutkittaessa. Puolustus käy kuitenkin lahosti. Turhaan koettaa lakimies uskottaa ristikuulustelun avulla, että naisrukka oli vain sattumalta nukahtanut kapakan lattialle, että tällä oli koti ja työtä ja että salapoliisi oli vanginnut hänet erehdyksestä. Tuomarin kyselyihin ei nainen voi sanoa kotinsa tai työpaikkansa osoitetta ja tuomio on sama kuin hänen onnettomuustovereillaan: 6 kuukautta työhuonetta Blackwell's Islandissa. Oikeus ei suvaitse kodittomuutta eikä työttömyyttä; syitä mistä ne johtuvat, ei se halua tutkistella, sen tehkööt yhteiskuntatieteilijät.

Asiain käsittelyä jatkuu. Neljä seuraavaa syytettyä saa saman tuomion samasta "rikoksesta", huolimatta lakimiehen vastaväitteistä. Kaikkiaan on heidän tuomitsemisensä vienyt puolen tuntia ja tuomari näyttää hermostuneelta moisesta ajanhukasta, tietäen myöhemmin tulevan enemmän aikaa vaativia, nuorempien syytettyjen juttuja.

"Miksi ette tee työtä?" kysyy hän tuikeasti yhdeksänneltä syytetyltä, jota vastaan virkapukainen poliisi on tehnyt syytöksen juovustilassa kadulla makaamisesta. Veristä ironiaa moinen kysymys tehtynä naiselle, jonka hartioita painaa vähintään 65—70 vuoden rasitukset, kärsimyks-

set, puute ja näiden aiheuttama väkijuomiin vajoaminen. — Kuusi kuukautta!

Yhä uusia syytettyjä kuljetaan esiin, tutkinto yhtä nopea, tuomiot lievempiä, sillä joukossa alkaa olla nuorempia ja vähemmän "paatuneita". Poliisimatroona, harmaatukkainen arvokkaan näköinen nainen ilmestyy myös nyt näyttämölle. Hän on jo ensiksi tutkinut odotuskopissa esille tuotavat vangitut, tiedustellut heidän entisyytensä, syyt heidän "lankeemukseensa" ja milloin hän on arvellut, että syytetty voi vielä "parantaa" elämänsä, astuu hän tuomarin eteen selittäen tälle hiljaisella äänellä asianlaidan, jolloin tuomari julistaa tuomionsa, mutta pidättää sen täytäntöönpanon vastaista hyvää käytöstä vastaan vissiksi ajaksi, jolloin syytetty poistuu mieli keventyneenä toisesta ovesta matroonan mukana vapauduttuaan työhuonerangaistuksesta.

Joukossa on ensikertalaisia, nuoria 16—18 vuotiaita tyttöjä, muodikkaissa puvuissa ja komeissa sulkahatuissa, kasvot kaurneiksi maalattuina, "elämän koisuuden" himon uhreja, jonka heissä on synnyttänyt heidän ympärillään vallitseva, julkisissa paikoissa nähtävä ulkonainen yllellisyys. Kyyneleet silmissä kertovat he tarinaansa tuomarille, koetellen peitellä ammattiaan ja kieltää olleensa ansiohommisissa, mutta vangitsevan salapolii- sin todistus pysyy lujana, he ovat puhutelleet useampia miehiä kadulla ja tarjonneet itseään kau paksi itse salapoliisille, se riittää, he ovat "prostitueerattuja" ja sellaisena lain rangaistuksen

alaisia. Sakko tai täytäntöön panematon tuomio on heidän osansa säännöllisesti, ainoastaan yhden osalle lankesi vapauttava päätös neljän tunnin aikana, jotka kirjottaja vietti oikeussalissa asiain menoa seuraten.

Varsinaisesti voi naisten yö-oikeutta pitää täydellisenä näyttämönä prostitutsionin eri asteista ja runsaudesta. Neljän tunnin aikana käsitelystä yli 60 jutusta ei ollut ainoatakaan, johon ei väkijuomat tai prostitutsiooni olisi ollut sekautuneena. Kaksi jutuista koski varkautta prostitutsionin yhteydessä, tullen jutut lykättyiksi ylempään oikeuteen, ja yksi väkijuomien myymistä. Muut olivat säännöllisesti samankaltaisia ja voisipa sanoa yksitoikkoisia, jos huomioon jätti ottamatta niiden surullisen puolen, mitä ne merkitsivät jokaiselle yksityiselle asianomaiselle. Kuka voi aavistaa, millainen elämäntarina, millainen kohtalo niiden jokaisen takana piili ja mitä taisteluita useampi heistä oli saanut itsensä kanssa käydä, ennenkuin hänen polkunsä oli tälle uralle johtanut.

Sivusta katsoja ei niistä voinut suurta selvää saada, oikeuden ratas pyöri liian nopeaan ehtiäkseen syventyä asian tunteelliseen puoleen, kylmissä tosiasioissa on kyllin, eikä tunteita ja syitä vedetä ilmoihin. Vain yhdessä tapauksessa pääsi näistä vilahdus esiin.

Syytettynä oli muuan nuori italialainen nainen, kahden lapsen äiti. Salapoliisi kertoi nähneensä naisen Toisella avenuellla puhuttelemassa tuntemattomia miehiä ja vanginneensa hänet

sen johdosta. Tuomarin kysymykseen, mitä syytetyllä oli tähän sanomista, myönsi tämä kyllä sen tehneensä, mutta olleensa siihen melkein suoranaisesti pakotettu. Itkussa silmin kertoi hän miehensä jättäneen hänet kahden lapsen kanssa, hän ei ollut saanut mistään työtä, puute uhkasi häntä ja hankkiakseen lapsilleen ja itselleen ruokaa, oli hän turvautunut viimeiseen mahdolliseen keinoon: myymään itseään. Hän myönsi jo kerran edellisellä viikolla tulleen vangituksi samallaisesta syystä ja tulleen silloin vapautetuksi, mutta vangitsemisen pelko ei voinut estää häntä uudelleen turvautumasta samaan keinoon, siksi huutava oli puute. "Antakaa minulle vielä yksi mahdollisuus, koetan vielä hankkia työtä! Oi, antakaa vielä yksi tilaisuus!" vaikerteli hän, kun tuomari varustautui kirjottamaan tuomiotaan syytöspaperiin. — "Kymmenen päivää!" kuului vastauksena rukoukseen, ja tukkaansa repivä ja ääneen parkuva nainen talutettiin jälleen rautaovien taa suorittamaan rangaistustaan siitä, että hän oli koettanut hankkia ravintoa itselleen ja lapsilleen ainoalla keinolla, jonka yhteiskunta oli hänelle enää jättänyt.

Ankara on lain koura turvattomalle, sen saa yö-oikeudessa moni sortunut nainen kokea ja siksi kokonaan kiukustuttavan vaikutuksen teki nähdessä, miten vapaasti oikeus salli samalla aikaa "turvattujen" oikeudessa esiintyä. Nämä "turvatut", orjakauppiat, "pimpit", kuten niitä yleisesti kutsutaan, näyttivät olevan tuttavii koko oikeuden ko-

neiston kanssa tuomarista alkaen ja heidän sanallaan oli vaikutusvaltaa. Polittisten suosijoittensa mahdin perusteella tiesivät he voivansa sysätä syrjään oikeusmahdin, hymyilevinä ja voitonvarmoina olivat he valmiit takaamaan tai maksamaan sakon vallassaan olevan orjansa puolesta ja sakkorangaistus näkyikin olevan suurin, mihin heidän orjansa tuomittiin, ollakseen pakotettu jälleen ruumiillaan ansaitsemaan pelastajalleen monin verroin vaaditun summan. Palvelus heille oli siis vain hetkellistä ja näennäistä, lopputulos kuitenkin yhtä paljon pahaan kuin hyvään johtava. — Mutta — yö-oikeudessa on "pimppi" yhtä erottamaton osa kuin itse tuomari ja vangitut "langenneet" naiset.

Hermoja järjestyttävää on todella asiain seuraaminen yö-oikeudessa sellaiselle, joka olevia kurjuuksia katselee ajattelevin mielin. Kurjuus siellä esiintyy siksi räikeänä, ettei sen voisi uskoa kenessäkään herättävän muita tunteita kuin vihaa yhteiskuntajärjestelmää kohtaan, joka tällaista kurjuutta luo ja kärsii, ja yhä tuntuvammaksi muuttuu tämä viha nähdessä samalla kertaa, miltä kannalta osa "maailman parantajia", n. k. "settlement workers", rikkaat köyhälistön keskuudessa armeliaisuuden harjottajat, asioita katselee. Komeilla automobieleilla oikeuteen saapuen, mitä hienoimmin puettuina, istuvat he muusta yleisöstä erotettuina omissa paikoillaan tuntien kuin olevansa yläpuolella kaikkia muita ja seuraavat asiain menoa milloin hymyillen ja nauraen jon-

kun onnettoman osottaessa liiallista suruaan, milloin nenäänsä inhosta nyrpistäen nähdessään jonkun tavallista kurjemman raukan ryysyihin puettuna, haisevana ja vapisevana ottavan vastaan nöyrästi alistuen tuomionsa. Osanottoa ei heissä voi huomata. Monikin heistä voi olla itse monin verroin huonompi kuin oikeuden eteen laahattu, kohtalonsa syytön uhri, mutta hienot puvut, tuoksuavat ihomaalit ja iltapukuihin puetut kavaljeerit tekevät mahdolliseksi yhdessä rikkauksien kanssa saman, mikä saattaa työhuoneeseen köyhän onnettoman puutteensa vuoksi, ja usein voi heidän mässäilynsä ja siveettömyytensä olla kymmenin verroin suurempaa. Mutta he ovat "parempaa väkeä" eivätkä he tarvitse toimeentulonsa vuoksi kaduilta etsiä tuntemattomia, siksi ei laki voi tuomita heidän elämänsä! Heillä on kaikkea, mitä maailma voi tarjota, runsaasti, siksi he inhoten tai ivaten katselevat onnettomia lähimäisiään, joihin laki on kouransa iskenyt.

Katsellessa kaikkea näitä näkevin silmin, huomaa että laitos, joka 365 yötä vuodessa jauhaa illasta myöhäiseen aamuun samaa asiaa, käsitellen kymmeniä, jopa satoja tapauksia joka istunnossaan, on varma todistus asiain nurinkuruudesta. Istuessa oikeudessa yön ja ajatellessa, että seuraava ja sitä seuraava yö on loppumattomiin samallinen, asioita vähemmänkin harkitseva kai uskonee, että parannus on tarpeen ja alkaa miettiä, miten sen voisi saavuttaa.

E.